

Prerađeno i dopunjeno
2. izdanje, mart 2026.

Vodič za preventivnu pripremu u slučaju prirodnih nepogoda namenjen članovima porodice koji pružaju negu

Kratka verzija

Saradnja:

Sadržaj

1. Predgovor	3
2. Vanredne situacije, krize i katastrofe u Austriji	4
3. Planiranje za vanredne situacije	5
3.1. Definicija kriznih scenarija	6
3.1.1. Mogući scenariji za vanredne situacije, krize i katastrofe	6
3.1.2. Izvori informacija i sistemi za rano upozoravanje	6
3.2. Definicija svih relevantnih osoba i organizacija	7
3.2.1. Osobe koje su u riziku / pogođene osobe	7
3.2.2. Članovi porodice koji pružaju pomoć i negu	7
3.2.3. Mobilne službe za negu	7
3.3. Oblasti delovanja za različite scenarije	8
3.3.1. Komunikacija i informacije	8
3.3.2. Nega, pomoć i podrška	9
3.3.3. Medicinsko-terapeutske usluge	10
3.3.4. Planiranje lekova i posebna ishrana	10
3.3.5. Medicinska i pomoćna sredstva	11
3.4. Domaćinstvo i zalihe	12
3.4.1. Kritični resursi	12
3.4.2. Prtljag za hitne slučajeve	13
3.4.3. Zalihe hrane	14
3.4.4. Kućna apoteka	14
4. Kontrolna lista za plan za vanredne situacije	15
5. Informacije o nezi i pomoći za hitne slučajeve	24
5.1. Šablon za štampanje: spisak kontakata za hitne slučajeve	25
5.2. Šablon za štampanje: informacije o medicinskom zbrinjavanju	29
5.3. Šablon za štampanje: informacije o pomoći za hitne slučajeve	30
6. Ostale veze	33
7. Spisak izvora	34

1. Predgovor

Prirodne pojave poput oluja i jakih kiša ili iznenadni nestanci struje mogu nam u trenutku potpuno promeniti svakodnevicu. Za članove porodice koji pružaju negu ovakve vanredne situacije, krize i katastrofe predstavljaju poseban izazov. Vi ne brinete samo o sebi, već imate odgovornost i za dobrobit osobe kojoj je često preko potrebna tuđa pomoć i zaštita.

Cilj ovog vodiča je da ojača spremnost porodice i da vama, kao članu porodice koji pruža negu, pruži jasan putokaz kako da se pripremite i postupate u vanrednim situacijama, krizama i katastrofama. Dobra priprema pruža osećaj sigurnosti, pomaže vam da se lakše snađete i da znate šta tačno treba da radite. Cilj je da na vreme prepoznate rizike, uvažite lične potrebe i osmislite praktične korake koje u hitnom slučaju možete brzo da sprovedete. Ko je pripremljen, može da reaguje smirenije i pametnije. Tako smanjujete stres i obezbeđujete najbolju moguću negu osobi o kojoj brinete, čak i kada su okolnosti otežane. Pozivamo vas da se aktivno posvetite ovoj temi – ne iz straha od onoga što može da se desi, već iz želje da svoju odgovornost prihvatite svesno i spremno.

Ovaj vodič treba shvatiti kao dokument u stalnom razvoju. Zahvaljujući tematskoj stručnoj raspravi i saradnji stručnjaka iz partnerskih organizacija i autora, pred vama je 2. izdanje ovog vodiča. Drugo izdanje vodiča postoji u dugom i kratkom obliku. Kratka verzija pruža sažet pregled i dostupna je na nemačkom, engleskom, arapskom, bosanskom, srpskom, hrvatskom, turskom, rumunskom i slovačkom jeziku. Duga verzija objavljena je na nemačkom jeziku i donosi detaljnija objašnjenja, primere, dodatne informacije i savete. Nijedna verzija vodiča ne može da predvidi baš sve, već se obe fokusiraju na najvažnije aspekte i mere pripreme. Kada su u pitanju ekstremni vremenski uslovi, velike vrućine iziskuju poseban pristup i specifične mere, pa se zato ne obrađuju u ovom vodiču. Obe verzije vodiča potpuno su besplatne i dostupne svima.

Aktuelnu dugu verziju možete preuzeti ovde:

https://www.alles-clara.at/ressource/katastrophenvorsorge-langfassung_de/

Beč, 12. marta 2026.

2. Vanredne situacije, krize i katastrofe u Austriji

Posledice klimatskih promena se već dugo osećaju u našem društvu, okruženju i svakodnevnom životu. Prema Drugom austrijskom izveštaju o klimatskim promenama (APCC, 2025. <https://aar2.ccca.ac.at/de>) Austrija je posebno pogođena ovim promenama: prosečna temperatura raste znatno brže od svetskog proseka. Prognoze pokazuju da će ekstremne padavine i talasi vrućina biti sve učestaliji i jači. Klimatski rizik opisuje moguće negativne posledice klimatskih promena po ljude i ekosisteme i nastaje kao rezultat međusobnog delovanja opasnosti, izloženosti i ranjivosti (IPCC, 2021; Kancelarija UN za smanjenje rizika od katastrofa 2017; Bügelmayer-Blaschek et al. 2024)

Koraci kao što su planovi za vanredne situacije u domaćinstvu, podizanje svesti o rizicima i sistemima upozorenja, podrška posebno osetljivim grupama, gradnja otporna na poplave ili bolja mobilnost pojedinca mogu smanjiti ranjivost. Time se smanjuje i rizik od lošeg uticaja na zdravlje.

Starije osobe koje žive same i osobe kojima je potrebna nega i pomoć posebno su pogođene/ugrožene.

3. Planiranje za vanredne situacije

Dobar plan i ciljane mere pripreme pomažu vam da ostanete pribrani u hitnom slučaju i osigurate neophodnu pomoć. Od suštinskog značaja je blagovremeno planiranje, jasno određivanje nadležnosti, kao i organizovano i lako dostupno obezbeđivanje zaliha i informacija.

Priprema počinje **pre vanredne situacije, krize ili katastrofe.**

Šta čini efikasan plan za vanrednu situaciju:

1

Definisanje kriznih scenarija za domaćinstvo i sisteme važne za osobu kojoj je potrebna nega i pomoć.

2

Određivanje svih ključnih osoba: osoba kojoj je potrebna nega i pomoć, srodnici i svi ukućani (uklj. 24-časovne negovateljce).

3

Određivanje organizacija ili osoba uključenih u negu i pomoć (npr. mobilne službe za negu, susedi, prijatelji).

4

Utvrđivanje jasnih uputstava za različite situacije (po principu „ako, onda“) i definisanje **jasnih nadležnosti** u hitnom slučaju.

3.1. Definicija kriznih scenarija

Plan je najkorisniji kada je prilagođen stvarnim situacijama i vašim ličnim okolnostima. Sledeća pitanja pomoći će vam da planirate unapred.

3.1.1. Mogući scenariji za vanredne situacije, krize i katastrofe

Potrebno je uzeti u obzir moguće opasnosti koje mogu uticati na domaćinstva osoba kojima je potrebna nega ili briga, zatim na njihove članove porodice koji pružaju pomoć i negu, kao i na uključene ustanove socijalne i zdravstvene zaštite, kao i na mobilne usluge koje se koriste. U moguće opasnosti spadaju:

- **prirodne nepogode** kao što su jake kiše, poplave, odroni, lavine ili zemljotresi
- **tehničke opasnosti** kao što su nestanak struje, udesi u nuklearnim elektranama ili industriji

Važna pitanja za razmišljanje

- Da li živite u rizičnom području?
- Mogu li zgrade ili prilazni putevi biti ugroženi?
- Kako će to uticati na medicinsku negu i pomoć? Koji problemi u snabdevanju mogu da se jave (npr. lekovi, hrana, službe za negu)?
- Kako će prekid struje ili kvar na mreži uticati na medicinsku ili sestrinsku negu i komunikaciju?
- Šta je sve potrebno da bi se nega nesmetano nastavila?

Bez obzira na vrstu krize, svako domaćinstvo treba da ima bar minimalne zalihe najvažnijih stvari.

3.1.2. Izvori informacija i sistemi za rano upozoravanje

Kada ste na vreme informisani i upozoreni, možete pravovremeno da reagujete.

Pouzdana izvori informacija

- **Opštine:** ovde možete dobiti uvid u planove opasnih zona. Službenici za civilnu zaštitu su iskusne kontakt-osobe za informacije o lokalnim planovima za vanredne situacije i merama zaštite.
- **GIS portali** (geoinformacioni sistemi) saveznih pokrajina: <https://www.geoland.at>
- **HORA** (Pregled prirodnih opasnosti i procena rizika u Austriji): <https://hora.gv.at>
- **Šumski atlas:** <https://waldatlas.at>

Postojeći nacionalni sistemi za rano upozoravanje

- **Cell Broadcast/AT-Alert:** upozorenja se šalju direktno na mobilne telefone u ugroženom području <https://www.at-alert.at>
- **GeoSphere Austria:** najnovija upozorenja na vremenske nepogode i prognoze <https://warnungen.zamg.at/>
- **Sistem sirena za upozoravanje:** https://www.oesterreich.gv.at/de/themen/notfaelle_unfaelle_und_kriminalitaet/katastrophenfaelle/2
- **Ostali kanali:** ORF (Austrijski radio), aplikacije za vremensku prognozu i drugi digitalni sistemi upozoravanja

3.2. Definicija svih relevantnih osoba i organizacija

Plan za vanredne situacije uzima u obzir potrebe osobe o kojoj brinete, vaše potrebe kao člana porodice koji pruža pomoć i negu svih ukućana, kao i službi za kućnu negu i pomoć. Snažna društvena i lokalna mreža je temelj pripreme i treba je uključiti u planiranje.

3.2.1. Osobe koje su u riziku / pogođene osobe

Posledice vanrednih situacija, kriza i katastrofa ne pogađaju sve ljude isto. Posebno su ugrožene osobe kojima su potrebni pomoć i nega. One se teže prilagođavaju iznenadnim događajima ili ekstremnim vremenskim prilikama.

Pored osoba kojima je potrebna nega i pomoć, u domaćinstvu treba uzeti u obzir i druge osetljive osobe, kao što su deca, stariji ili negovatelji koji borave 24 sata, a imaju jezičke barijere.

3.2.2. Članovi porodice koji pružaju pomoć i negu

Osobama kojima je potrebna nega i pomoć u Austriji najčešće zbrinjavaju njihova rodbina ili mobilne službe, ili oboje. Vanredne situacije, krize ili katastrofe stoga se odražavaju i na članove porodice. Oni snose odgovornost, organizuju pomoć, donose odluke i pri tome su često emocionalno opterećeni, zaposleni ili i sami pate od hroničnih bolesti.

Važno kod planiranja

- Određivanje glavne osobe za kontakt:**
ona u hitnom slučaju služi kao prva osoba za kontakt i donošenje odluka.
- Definicija zastupnika:**
takođe je važna pouzdana zamena u slučaju da je glavna osoba za kontakt sprečena. Zamena mora biti uključena u planiranje i obučena!

3.2.3. Mobilne službe za negu

Ako se koriste usluge mobilnih službi za negu i pomoć, planiranje za vanredne situacije, krize i katastrofe mora se obaviti u dogovoru sa njima. Uzimajući u obzir dostupne resurse, u planu nege treba utvrditi odgovarajuća pravila.

Šta treba definisati

- neophodne mere pripreme
- postupke u hitnom slučaju
- usluge vitalnog zbrinjavanja

Ove tačke treba redovno proveravati i prilagođavati, naročito kod promene zdravstvenog stanja ili potrebe za negom.

3.3. Oblasti delovanja za različite scenarije

Vanredne situacije, krize i katastrofe mogu izazvati mnogo problema istovremeno.

Primeri

- Ograničena dostupnost, na primer zbog blokiranih puteva.
- Članovi porodice koji pružaju negu takođe žive u pogođenom području ili domaćinstvu, odnosno moraju dodatno da brinu o deci.
- Nestanak struje ili kvarovi na mreži mogu odseći komunikaciju ili ugroziti vitalno zbrinjavanje (npr. dijaliza, terapija kiseonikom, kućna mehanička ventilacija, kućne terapije poput infuzija).

3.3.1. Komunikacija i informacije

U kriznim situacijama ključno je imati brz pristup pouzdanim informacijama i pomoći. Radio-aparati na baterije ili na ručni pogon osiguravaju informisanje preko nacionalnih medija. Lokalna mesta za kontakt pružaju podršku u okruženju. Da bi se osigurala komunikacija čak i kod nestanka struje ili kvara na mreži, važno je utvrditi postupke i nadležnosti za hitne slučajeve.

Primer načina komunikacije

U slučaju nestanka struje određena glavna osoba za kontakt odlazi kod osobe o kojoj brine. Ako je i glavna osoba za kontakt i sama pogođena, automatski preuzima zamenik. Takođe mogu priskočiti i susedi ili prijatelji koji su redovno uključeni. Naročito je deci i osobama sa kognitivnim smetnjama u takvim situacijama potrebna poznata osoba.

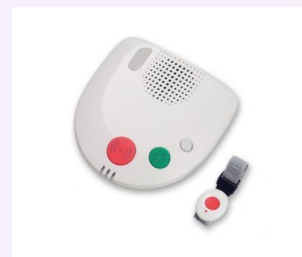
Ažuriran i lako dostupan **spisak kontakata za hitne slučajeve, uključujući lokalna mesta za pomoć i informacije**, olakšava u hitnom slučaju brz pristup svim važnim osobama. On obuhvata sve važne osobe, pružaoce usluga, lokalna mesta za pomoć i informacije itd.

Ime, adresa, broj telefona itd.:

- članovi porodice koji pružaju negu, susedi i prijatelji koji su uključeni u brigu
- mobilnih službi za negu i pomoć, osoba koje pružaju 24-časovnu negu, mobilnih službi za snabdevanje (npr. dostava obroka)
- lekara (specijalista) koji leče pacijenta i specijalističkih ambulanti (npr. centri za dijalizu)
- apoteka i prodavnica ortopedskih pomagala, proizvođača medicinskih uređaja koji se koriste
- u slučaju kućnih ljubimaca: podaci za kontakt sa veterinarom
- brojevi hitnih službi (policija, vatrogasci, hitna pomoć) i regionalnih spasilačkih organizacija
- službe za građane u opštini i regionalna mesta za pomoć i informacije u slučaju krize (npr. info-pultovi i baze za samopomoć)

Savet iz prakse: pomoć dostupna pritiskom na dugme

Uređaj za pozivanje pomoći predstavlja siguran način da se u hitnom slučaju pozove pomoć, bez obzira na to da li je osoba u stanju da govori. Kod pružaoca usluge treba proveriti funkcionalnost u slučaju nestanka struje ili kvara na mreži, kao i eventualne mere za hitne slučajeve.

Važno kod planiranja

Ljudi sa oštećenjem vida i sluha, kognitivnim smetnjama ili jezičkim barijerama mogu imati poteškoće i pri primanju i pri slanju informacija. To otežava saopštavanje potreba pogođene osobe s jedne strane i prenošenje preporuka nadležnih organa s druge strane.

Ljudi sa čulnim, jezičkim ili kognitivnim ograničenjima u krizama često nailaze na barijere u komunikaciji. Pošto je brza informacija presudna, treba na vreme prepoznati i uspostaviti pristupačne kanale i uvežbavati njihovu upotrebu.

3.3.2. Nega, pomoć i podrška

Zdravstveno stanje i potreba za negom osobe o kojoj brinete moraju biti dokumentovani i uzeti u obzir pri planiranju za hitne slučajeve.

Važna pitanja za definisanje nege i pomoći

- Koje se usluge nege i pomoći moraju obavljati (više puta) dnevno?
- Koje od njih su neophodne za život?
- Ko preuzima ova zaduženja?
Ko može nakratko da priskoči u hitnom slučaju?
- Za koje je usluge nege i pomoći potrebna obuka (npr. ishrana preko sonde, nega rana, praćenje vitalnih parametara)?
- Koje se usluge mobilnih službi koriste (npr. mobilne službe za negu, „topli obrok“)?
- Ko sve živi u domaćinstvu (posebno druge osetljive osobe i kućni ljubimci)?
- Koji su resursi na raspolaganju?
Postoji li šira društvena mreža?

Dodatna podrška za članove porodice koji pružaju negu:

Organizacije za negu i socijalne službe redovno nude obuku i diskusijske grupe za članove porodice koji pružaju negu. Oni doprinose produblivanju znanja, razjašnjavanju pitanja i razmeni praktičnih saveta. Redovna razmena mišljenja sa ljudima u sličnoj situaciji omogućava i psihičko rasterećenje. Takođe ove organizacije mogu imati proverene video-uputstva, vodiče i kontrolne liste, odnosno mogu dati preporuke.

3.3.3. Medicinsko-terapeutske usluge

Zavisno od bolesti određeni medicinsko-terapeutski tretmani su životno neophodni, a u hitnom slučaju mogu biti ugroženi. Ako se u domaćinstvu sprovode vitalne terapije (npr. kućna dijaliza, kućna mehanička ventilacija, terapija kiseonikom) ili se koriste uređaji za doziranje poput pumpi za lekove protiv bolova i enteralnu ishranu, treba preduzeti odgovarajuće mere.

Važno kod planiranja

- Napraviti dovoljne zalihe
- Imati spremne ispravne punjive ili obične baterije za uređaje
- Blizak kontakt sa stručnim osobljem i proizvođačem
- Obuka za pacijente i srodnike: u okviru obuke treba obezbediti uputstva za rad, eventualno kontrolne liste i vodiče u štampanom obliku.
- Planiranje scenarija za hitne slučajeve zajedno sa stručnim ustanovama, firmama itd.

Primer: hemodijaliza:

Ona se obično odvija tri puta nedeljno u centru za dijalizu. Za krizne situacije mora se planirati blagovremeno premeštanje (sistem ranog upozorenja) ili evakuacija.

Uputstva za upotrebu odštampajte i čuvajte na lako dostupnom mestu, jer digitalni dokumenti možda neće biti dostupni tokom nestanka struje.

3.3.4. Planiranje lekova i posebna ishrana

Spisak, odnosno plan lekova mora biti pregledan i ažuran. Kao podrška sigurnom uzimanju preporučuje se korišćenje nedeljnih dozatora.

Ažuriran spisak lekova koji se čuva na lako dostupnom mestu presudan je u hitnom slučaju.

Važno kod planiranja lekova

- Napraviti zalihu za najmanje 2 nedelje (naročito za vitalne lekove)
- Obeležiti lekove koji su neophodni za život
- Pridržavati se preporuka za čuvanje
- Redovno proveravati rok trajanja

Enteralna ishrana

Za čuvanje i pravljenje zaliha posebne hrane, odnosno hrane za sondu, važi isto što i za lekove. Ako se hrana za sondu daje preko pumpe za ishranu, mora se osigurati rad na baterije, odnosno u slučaju kvara treba naučiti i uvežbati ručno opsluživanje.

Savet iz prakse: kutija za hitne slučajeve ([Kutija za hitne slučajeve – Crveni krst](#))

Kutija za hitne slučajeve je mala posuda koja se čuva u frižideru i sadrži obrazac sa najvažnijim zdravstvenim i ličnim podacima (npr. dijagnoze, lekovi, alergije, soba za kontakt). Dve nalepnice (na vratima i na frižideru) ukazuju na nju kako bi je spasilačke službe odmah pronašle. Ona olakšava zbrinjavanje u hitnom slučaju i prilikom prebacivanja u hitnu ustanovu. Kutija za hitne slučajeve dostupna je, na primer, preko Crvenog krsta, u apotekama ili kod različitih internet prodavaca.

3.3.5. Medicinska i pomoćna sredstva

Sva potrebna medicinska i pomoćna sredstva treba da budu dostupna u dovoljnoj količini i ispravna.

Primeri

- Zavoji, potrebe za ljude koji boluju od dijabetesa
- Naočare, slušni aparati, proteze, invalidska kolica, pomagala za hodanje
- Bolnički krevet, pomagala i dizalice za premeštanje
- Asistivne komunikacione tehnologije: npr. govorni računari

Važno kod planiranja

- Redovno proveravati ispravnost
- Držati uputstva za upotrebu u štampanom obliku
- Dovoljne zalihe pomoćnih i medicinskih sredstava (za najmanje 1 nedelju)
- Imati spremne punjive i obične baterije

U slučaju kvara pametnih tehnologija (npr. merenje šećera u krvi), mora se savladati klasično rukovanje i imati dovoljno zaliha.

3.4. Domaćinstvo i zalihe

Dobro pripremljeno domaćinstvo posebno je važno za osobe kojima je potrebna pomoć ili nega, jer prekidi u zbrinjavanju mogu brzo dovesti do zdravstvenih rizika. Unapred planirano i odgovorno stvaranje zaliha pomaže da se obezbedi snabdevanje sve dok ne stigne pomoć ili dok sistemi ponovo ne počnu da funkcionišu.

3.4.1. Kritični resursi

Kritični resursi domaćinstva moraju se definisati i za njih treba pripremiti alternative. Primeri su:

Svetlo	Imati spremne alternativne izvore svetla (npr. LED svetla, baterijska lampa, solarna lampa).
Struja	Proveriti neophodnost rešenja za napajanje u nuždi (npr. za medicinsko-terapeutske uređaje) i pripremiti dovoljno baterija i prenosnih punjača.
Voda	Osigurati dovoljno zaliha (pijaće) vode. Ukupno najmanje 3 litra po osobi dnevno za piće, kuvanje i osnovnu higijenu.
Odlaganje otpada i otpadne vode	Pripremiti dovoljno vreća za smeće i razmisliti o alternativama u slučaju kvara vodovoda (npr. toalet za vanredne situacije).
Grejanje i kuvanje	<ul style="list-style-type: none">○ Alternativne mogućnosti kuvanja: plinski rešo za kampovanje, peć na drva, roštilj itd.○ Alternativne mogućnosti grejanja: kamin, električna grejalica, vreće za spavanje, termo-pokrivači za spasavanje, itd.○ Bezbednost je posebno važna prilikom korišćenja!<ul style="list-style-type: none">→ Nikada ne ostavljajte mesta za kuvanje i grejanje bez nadzora.→ Pazite na dovoljan dotok svežeg vazduha.→ Nikada ne roštiljajte u zatvorenom prostoru – postoji opasnost po život.→ Osigurajte zaštitu od požara (aparati za gašenje, protivpožarno čebe, itd.).→ Pridržavajte se bezbednosnih propisa i neophodnih kontrola (npr. kod korišćenja kamina).
Komunikacija	Mogućnosti prikupljanja informacija, kontakti i nadležnosti treba da budu jasno definisani (<i>videti odeljak 3.3.1</i>).
Mobilnost	Ograničenja mobilnosti mogu znatno otežati pristup nezi i pomoći, na primer zbog blokiranih ulica, prekida saobraćajnih veza ili snabdevanja gorivom. Takođe treba uzeti u obzir kvar liftova, kao i neophodnu promenu sprata radi samozaštite (npr. kod poplava).

Savet iz prakse: laka invalidska kolica

Laka invalidska kolica olakšavaju premeštanje (npr. promenu sprata) i evakuacije.

Ako se u planiranju pojave poteškoće ili se domaćinstvo nalazi u rizičnom području, rana upozorenja treba shvatiti ozbiljno i razmotriti pravovremenu promenu mesta boravka kod srodnika ili prijatelja.

3.4.2. Prtljag za hitne slučajeve

U određenim situacijama katastrofe može biti neophodna brza evakuacija. Pripremljen prtljag za hitne slučajeve znatno olakšava prve dane van uobičajenog okruženja. Podrška je moguća i ako se ne živi u istom domaćinstvu. U prtljag za hitne slučajeve spada:

Važan sadržaj

- Važni lekovi
- Gotovina
- Topla odeća i obuća otporna na vremenske prilike
- Sredstva za higijenu
- Zaliha hrane za hitne slučajeve, uključujući vodu
- Izvor svetla (npr. baterijska lampa)
- Stvari od sentimentalne vrednosti

Fascikla sa dokumentima

- Ona sadrži najvažnija dokumenta i informacije:
- Pasoš, vozačka dozvola, potvrda o prijavi boravka
 - Bankovne kartice, štedne knjižice, polise osiguranja, itd.
 - Zdravstvena kartica (e-card) i vakcinalni karton
 - Unapred data izjava pacijenta (o medicinskom postupanju), punomoćje za slučaj nesposobnosti za odlučivanje, testament itd.
 - Važni medicinski nalazi i aktuelna lista lekova
 - Mogućnosti kontakta u hitnom slučaju (zakonski zastupnici, članovi porodice koji pružaju negu)

Savet iz prakse: uočljiva fascikla sa dokumentima

Sve važne dokumente trebalo bi čuvati u jasno obeleženoj i preglednoj fascikli za dokumenta, na unapred određenom i lako dostupnom mestu. To olakšava da se ona odmah ponese prilikom premeštaja ili evakuacije.

Važno kod planiranja

- **Čuvanje:** na suvom i lako dostupnom mestu
- **Transport:** izbor prtljaga prema individualnom fizičkom stanju (npr. ranac ili kofer na točkiće)
- **Nadležnost:** najmanje jedna pouzdana osoba u domaćinstvu ili neposrednoj okolini mora znati gde se nalazi prtljag, odnosno njegov sadržaj.

Nadležnost u hitnom slučaju mora biti jasno utvrđena. Takođe treba razlikovati predmete koji su spakovani u prtljag za hitne slučajeve od onih koji se moraju dodati u trenutku opasnosti.

3.4.3. Zalihe hrane

U kriznim situacijama, poput nestanka struje ili kod blokiranih puteva, snabdevanje hranom može biti ograničeno. Dobra zaliha je zato od suštinske važnosti.

Obim	<ul style="list-style-type: none">○ Zaliha najbolje za 10–14 dana, najmanje za 3 dana.
Vrsta hrane	<ul style="list-style-type: none">○ Redovno proveravati rok trajanja i stanje.○ Obratiti pažnju na ograničene mogućnosti pripreme, odnosno mogućnost da se hrana može direktno jesti.○ Uzeti u obzir individualne navike u ishrani i dijete (npr. kod dijabetesa).○ Obratiti pažnju na potrebu za hranom za bebe, odnosno posebnom hranom i hranom za sondu.○ U slučaju kućnih ljubimaca paziti na dovoljne zalihe hrane za životinje.
Voda za piće	<ul style="list-style-type: none">○ Dovoljno vode za piće: najmanje 3 litra po osobi dnevno za piće, kuvanje i osnovnu higijenu.○ Ne zaboravite vodu za kućne ljubimce.

3.4.4. Kućna apoteka

Dobro opremljena, redovno proveravana kućna apoteka neizostavna je u hitnim situacijama. Kućna apoteka prilagođava se individualnim potrebama.

Materijali za previjanje	Dovoljna zaliha kada postoji redovna potreba; zaliha konkretnog materijala za redovnu negu rana.
Lekovi	Zaliha stalne terapije, kao i lekovi protiv bolova i za snižavanje temperature i sredstva protiv želudačnih tegoba.
Sredstva za higijenu	Dezinfekcija rana i ruku, vlažne maramice, jednokratne rukavice itd.
Ostalo	Toplomer, sterilne brizgalice i igle, makaze za zavoje, folija za veštačko disanje, proizvodi za negu kože i tela itd.

Savet iz prakse: provera roka trajanja

Kao ključni datumi u godini mogu se planirati dani pomeranja sata između zimskog i letnjeg računanja vremena.

4. Kontrolna lista za plan za vanredne situacije

Ova kontrolna lista pregledno i kompaktno prikazuje najvažnije aspekte planiranja za vanredne situacije za članove porodice koji pružaju negu. Služi kao praktična pomoć za orijentaciju kako bi se proverilo lično planiranje i imale u vidu najvažnije mere pripreme. Kontrolnu listu treba redovno proveravati i prilagođavati promeni situacije.

Kontrolna lista za plan za vanredne situacije

Važni aspekti za članove porodice koji pružaju negu	Sadržaj i napomene
<p> Krizni scenariji</p>	
<p>Moguće opasnosti</p>	<p>Prirodne nepogode:</p> <ul style="list-style-type: none">☐ provera različitih opasnosti: poplave, jake kiše, lavine, odroni, zemljotresi itd.☐ uticaj na bezbednost zgrada i puteve snabdevanja☐ uticaj na medicinsko zbrinjavanje/negu <p>Tehničke opasnosti:</p> <ul style="list-style-type: none">☐ provera različitih opasnosti: nestanak struje, udesi u nuklearnim elektranama ili industriji☐ uticaj nestanka struje, odnosno kvara na mreži na medicinsko zbrinjavanje/negu☐ predostrožnosti za slučaj prekida u snabdevanju energijom
<p>Izvori informacija i sistemi za rano upozoravanje</p>	<p>Pouzdana izvori informacija:</p> <ul style="list-style-type: none">☐ Opštine: uvid u plan opasnih zona i informacije poverenika civilne zaštite o lokalnim planovima za vanredne situacije i merama zaštite.☐ GIS portali (geoinformacioni sistemi) saveznih pokrajina: https://www.geoland.at☐ HORA (Pregled prirodnih opasnosti i procena rizika u Austriji): https://hora.gv.at/☐ Šumski atlas: https://waldatlas.at/ <p>Postojeći nacionalni sistemi za rano upozoravanje:</p> <ul style="list-style-type: none">☐ Cell Broadcast/AT-Alert: upozorenja direktno na mobilni telefon https://www.at-alert.at☐ GeoSphere Austria: aktuelna upozorenja na vremenske nepogode https://warnungen.zamg.at/☐ Sistem sirena za upozoravanje: https://www.oesterreich.gv.at/de/themen/notfaelle_unfaelle_und_kriminalitaet/katastrophenfaelle/2☐ Ostali informativni kanali (npr. ORF, aplikacije za vremensku prognozu i drugi digitalni sistemi za rano upozoravanje)☐ Ustanoviti pristupačne alternative za osobe sa invaliditetom☐ Instalirati aplikacije unapred, sačuvati internet strane u brzi pristup i uvežbavati njihovo korišćenje

Važni aspekti za članove porodice koji pružaju negu	Sadržaj i napomene
 Određivanje ključnih osoba i organizacija	
Osobe koje su u riziku / pogođene osobe	Koje osjetljive osobe žive u domaćinstvu? Na primer ljudi sa: <ul style="list-style-type: none"> ☐ fizičkim ograničenjima ☐ problemima sa pamćenjem ☐ poteškoćama u razumevanju ili orijentaciji ☐ hroničnim bolestima ☐ neurodegenerativnim bolestima ☐ duševnim bolestima ☐ onkološkim bolestima ili pod palijativnom negom ☐ deca i mladi sa invaliditetom ili hroničnim bolestima ☐ Treba misliti i na druge osjetljive osobe u domaćinstvu (npr. deca, stariji ili 24-časovni negovatelji sa jezičkim barijerama)
Članovi porodice koji pružaju pomoć i negu	Važno za planiranje: <ul style="list-style-type: none"> ☐ Određivanje glavne osobe za kontakt: prva osoba za kontakt i donošenje odluka ☐ Određivanje zamenika: u slučaju da je glavna osoba za kontakt sprečena. Zamenici moraju biti uključeni u planiranje i obučeni. ☐ Uključiti regionalnu i društvenu mrežu (prijatelji, susedi, itd.)
Mobilne službe za negu	Važni dogovori kod planiranja nege: <ul style="list-style-type: none"> ☐ Neophodne mere pripreme ☐ Postupke u hitnom slučaju ☐ Usluge vitalnog zbrinjavanja <p>Ove dogovore treba redovno proveravati i prilagođavati, naročito kod promene zdravstvenog stanja ili potrebe za negom.</p>

Važni aspekti za članove porodice koji pružaju negu	Sadržaj i napomene
<div style="text-align: center;"> <h2 style="margin: 0;">Komunikacija i informacije</h2> </div>	
<p>Mere pripreme</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Imati spremne radio-aparate na baterije ili ručni pogon ☐ Utvrditi način komunikacije za hitne slučajeve (npr. kod nestanka struje ili kvara na mreži) ☐ Definirati nadležnosti ☐ Spisak kontakata za hitne slučajeve sa mestima za pomoć i informacije
<p>Spisak kontakata za hitne slučajeve</p>	<p>Spisak sa svim važnim osobama, pružiocima usluga itd. (ime i prezime, adresa, broj telefona):</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Glavna osoba za kontakt ☐ Zamenik ☐ Susedi i prijatelji ☐ Negovatelji koji borave 24 sata ☐ Lekari i specijalističke ambulante ☐ Apoteka / prodavnica ortopedskih pomagala ☐ Mobilne službe za negu i pomoć ☐ Mobilne službe za dostavu poput dostave hrane ☐ Proizvođači medicinskih uređaja ☐ Duhovna pomoć / parohija ☐ U slučaju kućnih ljubimaca: veterinari itd. <p>Spisak kontakata za hitne slučajeve treba redovno ažurirati i čuvati na lako dostupnom mestu.</p>
<p>Nadležne službe i kontakti</p>	<p>Zapisati važna lokalna mesta za pomoć i informacije sa adresama:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Služba za građane u opštinama ☐ Info-punktovi / baze za samopomoć kao regionalna mesta za pomoć u slučaju krize ☐ Regionalne spasilačke organizacije: različite nadležnosti zavisno od opasnosti (vatrogasci, policija, spasilačka služba na vodi, itd.)

Važni aspekti za članove porodice koji pružaju negu	Sadržaj i napomene
<p>☒ Nega, pomoć i podrška</p>	
<p>Usluge nege i pomoći</p>	<p>Definisanje osnovnih usluga nege i pomoći, uključujući nadležnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Trajno neophodne usluge nege i pomoći (24/7) ☐ Vitalne usluge ☐ Nadležnost: ko preuzima koja zaduženja? ☐ Zamenici: zamenici su određeni i obučeni
<p>Mobilne službe</p>	<p>Koje se usluge koriste?</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Mobilne službe za negu i pomoć ☐ Socijalne službe („topli obrok“, 24-časovni negovatelji itd.)
<p>Ukućani</p>	<p>Posebno druge osetljive grupe ljudi, npr.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ starije osobe ☐ deca ☐ 24-časovni negovatelji (sa jezičkim barijerama) ☐ kućni ljubimci
<p>Dostupni resursi</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Resursi osobe o kojoj se brine ☐ Resursi domaćinstva, odnosno porodice ☐ Društvena mreža (susedi, prijatelji, itd.)
<p>☒ Medicinsko-terapeutske usluge</p>	
<p>(Životno) neophodne terapije</p>	<p>Definisanje (životno) neophodnih terapija, npr.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ kućna mehanička ventilacija ☐ kućna dijaliza ☐ terapija kiseonikom ☐ pumpe za ishranu ☐ pumpe za lekove protiv bolova
<p>Mere pripreme</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Dovoljne zalihe ☐ Ispravne punjive i obične baterije ☐ Blizak kontakt sa stručnim osobljem i proizvođačem ☐ Obuka pacijenata i srodnika ☐ Imati spremna uputstva za rad (odštampana)

Važni aspekti za članove porodice koji pružaju negu	Sadržaj i napomene
<p>✓ Planiranje lekova i posebna ishrana</p>	
<p>Planiranje lekova</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Koristiti nedeljne dozatore kao podršku sigurnom uzimanju lekova ☐ Aktuelan spisak lekova ☐ Zalihe za najmanje dve nedelje (naročito za lekove od životne važnosti) ☐ Obeležiti lekove koji su neophodni za život ☐ Pridržavati se pravilnog čuvanja ☐ Redovno proveravati rok trajanja ☐ Zabeležiti datum otvaranja pakovanja
<p>Posebna ishrana</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Napraviti zalihe ☐ Pridržavati se pravilnog čuvanja ☐ Redovno proveravati rok trajanja ☐ Punjive i obične baterije za pumpe za ishranu ☐ Ručno rukovanje u slučaju kvara električnih pumpi
<p>✓ Medicinska i pomoćna sredstva</p>	
<p>Medicinska i pomoćna sredstva</p>	<p>Spisak svih potrebnih pomoćnih i medicinskih sredstava, npr.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ invalidska kolica, hodalice, pomagala za hodanje ☐ naočare, slušni aparati, proteze ☐ bolnički krevet, pomagala za premeštanje, liftovi za pacijente ☐ govorni računari, uređaji za čitanje i govor, taktilna i govorna pomagala ☐ zavoji ☐ potrepštine za dijabetičare
<p>Mere pripreme</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Dovoljne zalihe (za najmanje 1 nedelju) ☐ Redovna provera ispravnosti ☐ Imati spremna uputstva za rad (u štampanom obliku) ☐ Punjive i obične baterije ☐ Alternative za slučaj kvara (pametnih) tehnologija (npr. merenje šećera u krvi)

Važni aspekti za članove porodice koji pružaju negu	Sadržaj i napomene
 Kritični resursi	
Svetlo	☐ Baterijske lampe ☐ LED svetla ☐ Solarne lampe ☐ Rezervne baterije
Struja	☐ Prenosni punjači (napunjeni) ☐ Punjive i obične baterije, naročito za medicinske uređaje ☐ Proveriti mogućnosti napajanja u nuždi
(Pijaća) voda	☐ Dovoljna zaliha pijaće vode (najmanje 3 litra po osobi dnevno za piće, kuvanje i osnovnu higijenu)
Odlaganje otpada i otpadne vode	☐ Dovoljno vreća za smeće (za kućni otpad) ☐ Alternative za odlaganje otpadnih voda, npr. nužni toalet
Grejanje i kuvanje	<p>Alternativne mogućnosti kuvanja, npr.:</p> ☐ plinski rešo za kampovanje i plinske boce ☐ peć na drva ☐ roštilj ☐ pribor za fondu sa pastom za sagorevanje <p>Alternativne mogućnosti grejanja, npr.:</p> ☐ kamin ☐ električna grejalica ☐ vreće za spavanje, ćebad ☐ termo-pokrivači za spasavanje, jastučići za zagrevanje tela <p>Bezbednost:</p> ☐ Nikada ne ostavljajte mesta za kuvanje ili grejanje bez nadzora ☐ Pazite na dovoljan dotok svežeg vazduha ☐ Nikada ne roštiljajte u zatvorenom prostoru – postoji opasnost po život ☐ Osigurajte zaštitu od požara (aparati za gašenje, protivpožarno ćebe, itd.) ☐ Pridržavajte se bezbednosnih propisa i neophodnih kontrola (npr. kod korišćenja kamina)
Komunikacija	☐ Videti „Komunikacija i informacije“ (<i>str. 18</i>)
Mobilnost	☐ Ograničenja u pružanju usluga putem mobilnih službi ili srodnika ☐ Određivanje zamenika u slučaju sprečenosti mobilnih službi ili glavnog negovatelja ☐ Razmisliti o neophodnoj promeni sprata npr. kod poplave – planirati pravovremeno premeštanje

Važni aspekti za članove porodice koji pružaju negu	Sadržaj i napomene
<div style="display: flex; align-items: center;"> ☑ <h2 style="margin: 0;">Prtljag za hitne slučajeve</h2> </div>	
Važan sadržaj	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Važni lekovi ☐ Gotovina ☐ Topla odeća otporna na vremenske prilike ☐ Sredstva za higijenu ☐ Zaliha hrane za hitne slučajeve, uključujući vodu ☐ Izvor svetla (npr. baterijska lampa) ☐ Stvari od sentimentalne vrednosti ☐ Fascikla sa dokumentima
Stvari od sentimentalne vrednosti	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Fotografije, foto-albumi ☐ Nasleđene dragocenosti ☐ Nakit ☐ Drugi predmeti sa velikom sentimentalnom vrednošću
Fascikla sa dokumentima	<p>Uočljiva i dobro označena fascikla, koja se čuva na vidnom mestu i sadrži originale ili kopije sledećih dokumenata:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ pasoš ☐ zdravstvena kartica (e-card), vakcinalni karton ☐ potvrda o prijavi boravka ☐ vozačka dozvola ☐ bankovne kartice i štedne knjižice ☐ polise osiguranja itd. ☐ unapred data izjava pacijenta (o medicinskom postupanju), punomoćje za slučaj nesposobnosti za odlučivanje, testament itd. ☐ važni medicinski nalazi ☐ aktuelan spisak lekova ☐ osobe za kontakt za hitne slučajeve: zakonski zastupnici, članovi porodice koji pružaju negu itd. (ime i prezime, broj telefona, adresa)
Čuvanje	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Na suvom i lako dostupnom mestu
Transport	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Izbor prtljaga prema individualnom fizičkom stanju (npr. ranac, kofer na točkiće)
Nadležnost	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Najmanje jedna osoba od poverenja u domaćinstvu ili neposrednoj okolini mora znati gde se nalazi prtljag, odnosno njegov sadržaj. ☐ Pregled spakovanog prtljaga za hitne slučajeve i važnih stvari koje se moraju dodati u trenutku opasnosti.

Važni aspekti za članove porodice koji pružaju negu	Sadržaj i napomene
<div style="display: flex; align-items: center;"> ✓ <h2>Zalihe hrane</h2> </div>	
Obim	☐ Zaliha najbolje za 10–14 dana
Vrsta hrane	☐ Paziti na rok trajanja ☐ Razmisliti o načinu pripreme ☐ Uzeti u obzir individualne navike u ishrani i dijete ☐ Obratiti pažnju na potrebu za hranom za bebe, posebnom hranom ili hranom za sondu ☐ Hrana za kućne ljubimce
Voda za piće	☐ Dovoljna zaliha pijaće vode (najmanje 3 litra po osobi dnevno za piće, kuvanje i osnovnu higijenu) ☐ Uzeti u obzir kućne ljubimce
<div style="display: flex; align-items: center;"> ✓ <h2>Kućna apoteka</h2> </div>	
Materijal za previjanje	☐ Dovoljna zaliha ☐ Poseban materijal kod redovne nege rana
Lekovi	☐ Stalna terapija (za najmanje 2 nedelje) ☐ Sredstva protiv želudačnih tegoba ☐ Lekovi protiv bolova i za snižavanje temperature ☐ Redovno proveravati rok isteka
Sredstva za higijenu	☐ Sredstva za dezinfekciju rana i ruku ☐ Vlažne maramice ☐ Jednokratne rukavice ☐ Vreće za smeće ☐ Toalet papir ili kuhinjski ubrus
Ostalo	☐ Sterilne brizgalice i igle ☐ Dezinfekciona sredstva ili alkoholne blaznice za jednokratnu upotrebu ☐ Proizvodi za negu kože i tela ☐ Toplomer ☐ Makaze za zavoje ☐ Foliija za veštačko disanje ☐ Pomoćna i medicinska sredstva ☐ Ostali proizvodi za negu i pomoć za sve ukućane

5. Informacije o nezi i pomoći za hitne slučajeve

Upravo su u vanrednim i kriznim situacijama od presudnog značaja dobro dokumentovane informacije o bolesti i potrebi za negom osobe o kojoj brinete. U nastavku se nalaze korisni šabloni za planiranje koje možete odštampati i popuniti. Ovu dokumentaciju treba čuvati na lako dostupnom mestu, zajedno sa ažurnim spiskom lekova i spiskom kontakata za hitne slučajeve. Ovi primeri šablona zasnovani su na materijalima organizacije GEKO Wien ([GeKo Wien – Zdravlje i komunikacija u Beču](#)) i „Bolničkom pasošu“ Vlade pokrajine Forarlberg ([Krankenhaus Pass](#)).

Proširena verzija ovih šablona – uključujući pomoć pri popunjavanju – dostupna je u dugoj verziji (https://www.alles-clara.at/ressource/katastrophenvorsorge-langfassung_de/) ovog vodiča.

5.1. Šablon za štampanje: spisak kontakata za hitne slučajeve

Ime i prezime:

Datum:

Osoba od poverenja, odnosno kontakt za hitne slučajeve

Ime i prezime:

Telefon:

Adresa:

E-pošta:

Napomene:

Pravni zastupnik (npr. staratelj)

Ime i prezime:

Telefon:

Adresa:

E-pošta:

Napomene:

Članovi porodice koji pružaju negu

Ime i prezime:

Telefon:

Adresa:

E-pošta:

Napomene:

Zamenici članova porodice koji pružaju negu

Ime i prezime:	Telefon:
Adresa:	
E-pošta:	
Napomene:	

Izabrani lekar

Ime i prezime:	Telefon:
Adresa:	
E-pošta:	
Napomene:	

Lekar specijalista

Ime i prezime:	Telefon:
Adresa:	
E-pošta:	
Napomene:	

Apoteka

Ime i prezime:	Telefon:
Adresa:	
E-pošta:	
Napomene:	

Prodavnica ortopedskih pomagala i medicinskog pribora

Ime i prezime:	Telefon:
Adresa:	
E-pošta:	
Napomene:	

Podaci za kontakt sa uslugama mobilne nege i pomoći

Organizacija:	
Osoba za kontakt:	Telefon:
Adresa:	
E-pošta:	
Napomene:	

Podaci za kontakt sa ustanovom (npr. dnevni centri, specijalističke ambulante, centri za dijalizu)

Organizacija:	
Osoba za kontakt:	Telefon:
Adresa:	
E-pošta:	
Napomene:	

Podaci za kontakt sa proizvođačem (npr. aparat za kućnu dijalizu, terapiju kiseonikom)

Naziv proizvođača:	
Osoba za kontakt:	Hitni kontakt:
E-pošta:	Telefon:
Adresa:	
Napomene:	

Ostali kontakti

Ime i prezime, organizacija, naziv firme:	
E-pošta:	Telefon:
Adresa:	
Napomene:	

5.2. Šablon za štampanje: informacije o medicinskom zbrinjavanju

Ime i prezime klijenta:

Datum:

Medicinska dijagnoza:

Alergije, netolerancije i rizici:

Medicinske/negovateljske informacije i zbrinjavanje:

Koji medicinski uređaji koriste struju?

- Aparati za veštačko disanje
- Električna invalidska kolica
- Sistemi za podizanje, stepenišni lift
- Merač krvnog pritiska, merač šećera u krvi
- Grejanje: hladnoća može biti opasna za ljude koji se ne kreću dobro.
- Dušeci protiv dekubitusa sa motorom za promenu položaja
- Hlađenje za vitalne lekove
- Za ljude u vegetativnom stanju važna su npr. invalidska kolica po meri. Treba da budu predviđena za iznošenje vani i bez lifta.
- Štapni mikser i blender ne rade, zato imajte zalihe pasiranih proizvoda.

Napomene:

- Obratite se proizvođaču medicinskog uređaja ako je on neophodan za lično zdravlje.
- Razjasnite rad uređaja u slučaju nestanka struje. Da li uređaj može raditi na baterije?
- Pripremite brojeve telefona za hitne slučajeve.

5.3. Šablon za štampanje: informacije o pomoći za hitne slučajeve

Ime i prezime klijenta:

Stepen nege:

Sastavio/la:

Srodstvo:

Datum:

Kriterijumi	Problem	Resurs	Mera	Podršku pružaju...
-------------	---------	--------	------	--------------------

1 Komunikacija i orijentacija

Orijentacija				
Osećaji				
Govor				
Vid				
Sluh				

Kriterijumi	Problem	Resurs	Mera	Podršku pružaju...
-------------	---------	--------	------	--------------------

2 Kretanje i mobilnost

Vežanost za krevet				
Kretanje				
Opasnost od pada				

3 Uzimanje hrane i tečnosti

Uzimanje hrane i tečnosti				
---------------------------	--	--	--	--

4 Higijena i odevanje

Lična higijena: uključujući negu kose, stopala i noktiju				
Odevanje				

Kriterijumi	Problem	Resurs	Mera	Podršku pružaju...
-------------	---------	--------	------	--------------------

5 Izlučivanje

Inkontinencija mokraće odnosno stolice				
Povraćanje, znojenje...				

6 Disanje

7 Spavanje

--	--	--	--	--

8 Bol

--	--	--	--	--

6. Ostale veze

Alles Clara – aplikacija koja olakšava negu	https://www.alles-clara.at/
Služba pokrajinske vlade Forarlberga Bolnički pasoš	https://www.behinderung-vorarlberg.at/angebote/angebote-nach-themen/hilfsmittel-und-heilbehelfe/item/946-krankenhaus-pass
Služba austrijskog saveznog kancelara oesterreich.gv.at – upozoravanje stanovništva	oesterreich.gv.at
Upozoravanje stanovništva	https://www.oesterreich.gv.at/de/themen/notfaelle_unfaelle_und_kriminalitaet/katastrophenfaelle/2/Seite.29500311
Savezno ministarstvo unutrašnjih poslova: AT-Alert	https://www.bmi.gv.at/204/at-alert/
DCNA – Disaster Competence Network Austria	https://dcna.at/
GEKO-Wien: Zdravlje i komunikacija u Beču	https://www.geko.wien/
Geodetska mreža saveznih pokrajina – GIS (geoinformacioni) portali saveznih pokrajina	https://www.geoland.at
<ul style="list-style-type: none">• Burgenland: Geodaten Burgenland	https://geodaten.bgld.gv.at/
<ul style="list-style-type: none">• Koruška: KAGIS (Geografski informacioni sistem Koruške)	https://kagis.ktn.gv.at
<ul style="list-style-type: none">• Donja Austrija: NÖ Atlas / NÖGIS	https://www.noee.gv.at/noee/Karten-Geoinformationen/Karten-Geoinformationen.html
<ul style="list-style-type: none">• Gornja Austrija: DORIS (Digitalni prostorno-informativni sistem Gornje Austrije)	https://www.doris.at
<ul style="list-style-type: none">• Salzburg: SAGIS (Salcburški geoinformativni sistem)	https://www.salzburg.gv.at/themen/salzburg/sagis
<ul style="list-style-type: none">• Štajerska: GIS-Steiermark	http://www.gis.steiermark.at/
<ul style="list-style-type: none">• Tirol: titris (Tirolski prostorno-informativni sistem)	https://www.tirol.gv.at/sicherheit/geoinformationen-karten/
<ul style="list-style-type: none">• Forarlberg: VoGIS (Forarlberški geoinformativni sistem)	https://vogis.vorarlberg.at/
<ul style="list-style-type: none">• Beč: ViennaGIS	https://www.wien.gv.at/inhalt/viennagis
GeoSphere Austria	https://www.geosphere.at/de/themen/katastrophenschutz/wetter
HORA (Pregled prirodnih opasnosti i procena rizika u Austriji)	https://hora.gv.at/
Udruženje članova porodice koji pružaju negu	https://ig-pflege.at/
Lobby4Kids – Dečji lobi	http://www.lobby4kids.at/?id=1&view=page
Vodič za preventivnu pripremu u slučaju prirodnih nepogoda namenjen članovima porodice koji pružaju negu (duga verzija, 2. izdanje)	https://www.alles-clara.at/ressource/katastrophenvorsorge-langfassung_de/
Austrijska komora farmaceuta	https://www.apothekerkammer.at/
Austrijski Crveni krst: kutija za hitne slučajeve	https://www.rotekreuz.at/wien/notfall-dose
pflege.gv.at – Informativna platforma o nezi i pomoći	https://pflege.gv.at/
Šumski atlas	https://waldatlas.at/
Wasseraktiv	https://www.wasseraktiv.at/ich-schuetze-mich/
WISA (Austrijski informacioni sistem o vodama)	https://www.bmluk.gv.at/themen/wasser/wisa.html
Civilna zaštita Austrije	https://zivilschutz.at/

7. Spisak izvora

APCC, 2025: D. Huppmann, M. Keiler, K. Riahi, H. Rieder et al.; Zusammenfassung für die politische Entscheidungsfindung. In "Second Austrian Assessment Report on Climate Change (AAR2) of the Austrian Panel on Climate Change (APCC)".

Bügelmayer-Blaschek, M., Wittholm, J., Baumüller, J., Leitner, M., Schneider, M., Imgrüth, D., Typelt, V., Kienberger, S., Offenzeller, M. 2024: Leitfaden zur Durchführung einer robusten Klimarisiko- und Vulnerabilitätsanalyse. Praktische Handlungshilfen und Empfehlungen für Unternehmen, beratende und prüfende Institutionen.

IPCC, 2021: Masson-Delmotte, V., P. Zhai, A. Pirani, S.L. Connors, C. Péan, S. Berger, N. Caud, Y. Chen, L. Goldfarb, M.I. Gomis, M. Huang, K. Leitzell, E. Lonnoy, J.B.R. Matthews, T.K. Maycock, T. Waterfield, O. Yelekçi, R. Yu, and B. Zhou; Summary for Policymakers. In: Climate Change 2021: The Physical Science Basis. Contribution of Working Group I to the Sixth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change

UNDRR – United Nations Office for Disaster Risk Reduction 2017: The Sendai Framework Terminology on Disaster Risk Reduction. "Vulnerability". Pristupljeno 6. decembra 2025. Na internetu: <https://www.undrr.org/terminology/vulnerability>

Saradnja:

Alles Clara
Disaster Competence Network Austria
Udruženje članova porodice koji pružaju negu
Lobby4Kids – Dečji lobi
Austrijska komora farmaceuta
Austrijski savez za civilnu zaštitu

Autori:

Mag. (FH) Isabel Anger, MA
Disaster Competence Network Austria
Dipl. inž. Laura Essl, MA
Disaster Competence Network Austria
Josef Farda
Austrijski savez za civilnu zaštitu
Almira Geosev, MA.
Austrijski savez za civilnu zaštitu
Michaela Greifeneder bak. teh.
Alles Clara gemeinnützige GmbH
Mag. pharm. dr Irene Promussas
Lobby4Kids – Dečji lobi
Mag. (FH) Christian Resch, MEng.
Disaster Competence Network Austria
Anita Sackl, MPH, MAS
Gesundheit Österreich GmbH
Mag. Nicole Traxler
Alles Clara gemeinnützige GmbH
Dipl. inž. Susanna Wernhart
Disaster Competence Network Austria

Likovna obrada:

Julia Hametner, BSc.
Alles Clara gemeinnützige GmbH

Srdačnu podršku pružili:

Birgit Meinhard-Schiebel
Udruženje članova porodice koji pružaju negu
Fondacija ERSTE

Izdavač:

**Alles Clara Gemeinnützige GmbH –
Društvo za pomoć članovima porodice koji pružaju negu**
Am Belvedere 1, 1100 Beč
E-pošta: info@alles-clara.at
Disaster Competence Network Austria
Ispostava u Beču
Univerzitet prirodnih resursa i primenjenih životnih nauka u Beču
Gregor-Mendel-Straße 33, 1180 Beč
E-pošta. office@dcna.at